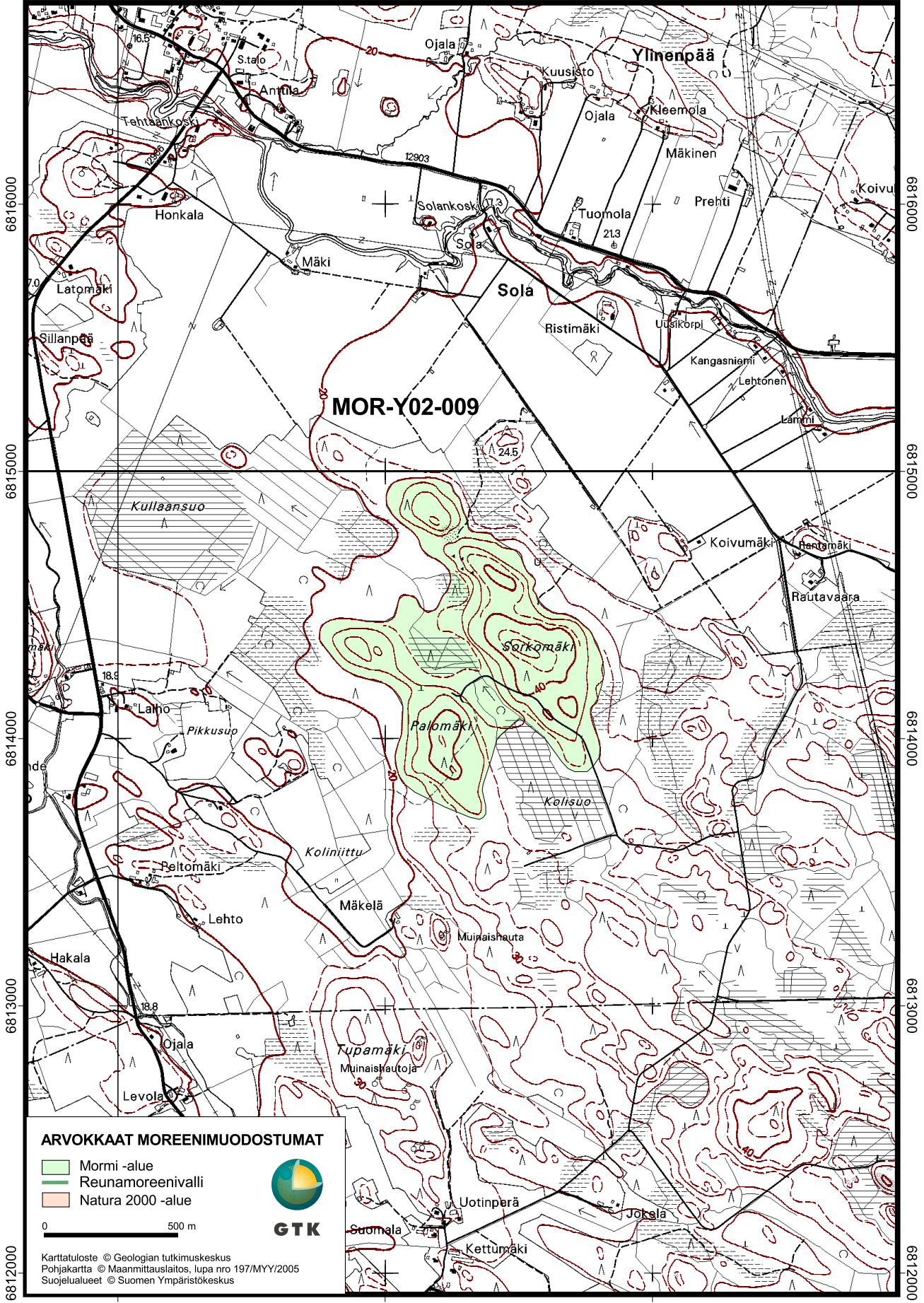

1555000

1556000

1557000

6816000

6816000

6815000

6815000

6814000

6814000

6813000

6813000

6812000

6812000

1555000

1556000

1557000

ARVOKKAAT MOREENIMUODOSTUMAT

- Mormi -alue
- Reunamoreenivalli
- Natura 2000 -alue

0 500 m

GTK

Karttatuloste © Geologian tutkimuskeskus
Pohjakartta © Maanmittauslaitos, lupa nro 197/MYY/2005
Suojelualueet © Suomen Ympäristökeskus

SORKOMÄKI

ULVILA

Tietokantatunnus: MOR-Y02-009 **Muodostumatyyppi:** Kumpumoreeni

Arvoluokka: 4 Karttalehti: 1143 05 Alueen pinta-ala: 65,2 ha

Korkeus: 45 m mpy Alueen suhteellinen korkeus: 20 m Muodon suhteellinen korkeus: 20 m

Moreenimuodostuman sijainti: Sorkomäki sijaitsee Ulvilan kunnan Koliperässä, Kolisuon ja Kullaansuon välissä.

Geologia

Sorkomäen inventoitu alue on kumpumoreenityypin suurmuoto. Se koostuu kolmesta suuresta mäestä, koillisosan Sorkomäestä, lounaisosan Palomäestä ja sen luoteispuolella olevasta mäestä. Länsiosan kumpujen ja koillisen Sorkomäen välissä on Kolisuo, sekä sen pohjoispuolella lievempää soistumaa. Alue rajautuu muilta osiltaan moreenimaastoon. Sorkomäki kuuluu Porin - Ahlaisten kumpumoreenikenttään. Suurkummuilla on lievä jäätikön virtaussuunnan mukainen suuntaus luoteesta kaakkoon. Kumpujen rinteet ovat paikoin jyrkät, lounaisosan kummuissa hieman loivemmat kuin itse Sorkomäessä, mutta silti hyvin selkeät. Pintalohkareisuus on yleisesti noin yhdestä viiteen lohkareta aarilla. Alueella on pieniä tieleikkauksia, ja kumpujen korkeimmissa paikoissa on havaittavissa moreenia peittävä, noin yhden metrin sorakerros. Jäätikkö sulii alueelta runsaat 9500 vuotta sitten. Alue jäi kokonaisuudessaan nykyistä paljon laajemman Itämeren peittoon. Itämeren historiassa oli Yoldiamereksi kutsuttu muinaisvaihe, joka oli muuttumassa makeavetiseksi Ancylusjärveksi. Maankohoaminen on nostanut silloisen rantavyöhykkeen tasolle, jonka korkeus on nykyään yli 160 metriä mpy. Sorkomäen muodostuma on siis syntynyt subakvaattisesti yli 110 metriä syvään veteen (Kejonen et al. 1988).

Biologia

Sorkomäki ja alueen kaakkoisosat ovat varttunutta osittain harvennettua tuoreen kankaan kuusikkoa. Sorkomäen kaakkoisrinteessä on hakkuu, jonka pohjoisreunalla kasvaa kevätlinnunhernettä; koillisrinteellä on toinen hakkuu. Sorkomäen pohjoispuolisen mäen pohjoisosat ovat kasvatusmännikköä ja hakkuuta. Alueen pohjoiskärjen mäellä on nuorta koivu-kuusisekametsää, siemenpuuhakkuuta, nuorta mänty-kuusimetsää ja mäen länsi-lounaisrinteessä varttunutta tuoreen kankaan varjoisaa sammaleista kuusikkoa, joka ulottuu alueen rajan läheisyydessä etelään ja länteen aina alueen läntisimmän mäen alle. Alueen läntisimmän mäen luoteis-pohjoisosassa on kasvatusmännikköä ja varttunutta mänty-kuusimetsää. Sorkomäen ja Palomäen välinen laakso, Sorkomäen länsipuolinen alue ja Palomäen luoteispuolinen alue ovat hakkuuta. Palomäen itärinteellä-itäpuolella on hiukan varttunutta tuoreen kankaan kuusikkoa. Palomäen koillisosassa on nuorta kuusikkoa. Valtaosin mäen lakiosat ovat kuitenkin nuorta mänty- ja kuusipuustoa. Palomäen itä- ja eteläpuolella on siemenpuuhakkuu. Lounaispuolen rinteessä kasvaa varttunutta tuoreen kankaan kuusikkoa.

Maisema ja muut arvot

Kumpualue, etenkin itse Sorkomäki hahmottuu ympäristöstään varsinkin koillisosan peltoaukealle metsäisenä mäkenä. Ympäristöön ei kuitenkaan juuri avaudu näkymiä. Alueen lounaisosissa on metsähakkuuta, jolloin alueesta saa niiltä osin hyvän yleiskuvan. Ympäristö ei juurikaan alueella vaihtelee. Sorkomäen koillisosassa, aluerajauksen ulkopuolella, pienehkön soistuman luona on lähde.

Kirjallisuutta

Kejonen, A.; Stén, C-G.; Moisanen, M. & Paukola, T. 1988. Palus. Maaperäkartta 1 : 20 000 selitys. Karttalehti 1143 06. Geologian tutkimuskeskus.